

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський інститут економіки і туризму

**«РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО ЕТНОТУРИЗМУ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

*Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих вчених та студентів*

(25—26 квітня 2012 р.)

Львів
2012

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський інститут економіки і туризму

ББК 75.81

«Розвиток українського етнотуризму: проблеми та перспективи» : [Текст] : Зб. матер. II Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 25-26 квітня 2012 р.) / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський інститут економіки і туризму. — Львів : ЛІЕТ, 2012. — 263 с. — 300 пр. — ISBN 978-966-2400-14-4.

У збірнику матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених висвітлюються проблемні питання, пов'язані із визначенням поняття «етнічний туризм», його місця у структурі туризму. Комплексно статті учасників конференції окреслюють здобутки, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку етнотуризму в Україні; аналізують основні ресурси етнічного туризму з метою залучення їх до формування конкурентоспроможного туристичного продукту України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, фахівців сфери туризму, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів.

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Львівський інститут економіки і туризму

**Донецький національний університет
економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського**

Львівська асоціація розвитку туризму

УПОРЯДНИКИ:

Бочан І. О. — ректор ЛІЕТ, д. е. н., професор, голова оргкомітету;

Завальницька Н. Б. — проректор з наукової роботи і туризму ЛІЕТ, к. е. н., доц.;

Цимбала О. С. — завідувач музейного комплексу

Рекомендовано до друку
Вченою радою Львівського інституту
економіки і туризму (протокол № 4 від 21. 06. 2012 р.)

ISBN 978-966-2400-14-4

© Львівський інститут
економіки і туризму, 2012
© Автори статей, 2012

ЗМІСТ

<i>Бочан І. О.</i> Вступне слово	7
<i>Матвійчук Т. Д.</i> Особливості використання історичної та культурної спадщини в туризмі	9
<i>Бублик М. І., Буняк С. О., Коропецька Т. О.</i> Етнотуризм в Україні: стратегічний напрям державних цільових програм розвитку	12
<i>Гаврилюк А. М.</i> Календар подієвого етнотуризму як сувенірний бренд України	17
<i>Булик Н. М.</i> Замки Галичини: дослідження ХІХ ст. і сучасний стан	23
<i>Смикова М. О., Фенько Є. М., Цибенко О. В.</i> Роль українських діаспор за кордоном у розвитку українського етнотуризму	32
<i>Кучинська І. В., Цимбала О. С.</i> Особливості організації етнотурів в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку	37
<i>Стоколос-Ворончук О. О., Парійчук К. Р.</i> Анімаційні програми в етнотуризмі	45
<i>СЕКЦІЯ І: РОЗВИТОК ЕТНОТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТИ</i>	
<i>Цегельник Ю. О.</i> Трипільська культура як складова розвитку етнічного туризму Київщини	49
<i>Агаркова-Лях І. В.</i> Греко-скіфське городище «Кара-Тобе» як перспективний об'єкт етнографічного туризму в західному Криму	55
<i>Смикова М. О., Філоненко А. Д., Лазарева Ю. С.</i> Вплив національно-культурних об'єднань Донецької області на розвиток етнотуризму (на прикладі грецьких поселень)	60
<i>Адамишин О. М.</i> Історичні пам'ятки Волині у дослідженнях Ю. Захарука ...	66
<i>Безручко Л. С., Димочкіна В. В.</i> Етнотуристичний потенціал Турківщини: сучасний стан та перспективи використання	70

УДК 379.85:39 (477)

Кучинська І. В., Цимбала О. С.
Львівський інститут економіки і туризму

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕТНОТУРИВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

У статті окреслено ключові підходи до розуміння поняття «етнічний туризм». Виділено основні етнотури, які представлені на туристичному ринку України. Проаналізовано тенденції, проблеми та перспективи розвитку етнотуризму.

Ключові слова: етнічний туризм, ностальгійний туризм, туристичний продукт, етнотур, туристична фірма, фестиваль.

Етнотуризм на сьогодні є одним з найбільш актуальних і перспективних напрямків розвитку туристичної галузі в Україні. Він належить до так званих невиснажливих («м'яких») видів туризму, сприяє збереженню та популяризації народних традицій та забезпеченню сталого розвитку регіонів.

Останнім часом в науковій літературі активно дискутуються термінологічні підходи до визначення поняття «етнотуризм», а також проблеми використання етнотуристичного потенціалу окремих регіонів України. Однак на сьогодні практично відсутні дослідження організаційних аспектів створення туристичного продукту в етнотуризмі та практичного досвіду організації етнотурів. Саме тому у даній роботі нами було поставлено 2 найважливіші завдання:

- виявити найважливіші риси, що відрізняють етнотури від інших туристичних продуктів, та сформулювати основні вимоги до їх організації;
- проаналізувати сучасний стан ринку етнотуризму в Україні, визначити основні тенденції, проблеми і перспективи розвитку.

Етнічний туризм — це різновид пізнавального туризму, який передбачає організацію туристичних поїздок у регіони історичного проживання певного етносу для ознайомлення з його матеріальною та духовною культурою, збереженою в автентичному середовищі.

У рамках етнічного туризму традиційно виділяють кілька найпоширеніших напрямків. Одним із них є ностальгійний або сентиментальний туризм. У перекладі з грецької «ностальгія» (з грец. *nostos* — повернення додому і *algos* — біль) означає «туга за батьківщиною», і виникає як наслідок відриву людини від рідних місць, від своєї країни. Відвідування своєї етнічної батьківщини людиною, яка народилася і виховувалася в іншому соціокультурному середовищі, є своєрідним генетично сформованим «покликом предків». Все більше людей мають бажання відвідати історичну батьківщину своїх батьків, дідів, прадідів, або ж відвідати місця поховань

своїх славетних одноплемінників. У рамках ностальгійного туризму іноді виділяють подорожі з метою відвідування родичів і друзів («relative & friends visitors tour»), які проживають на історичній батьківщині [5].

Окремим напрямом етнічного туризму прийнято вважати культурно-пізнавальні мандрівки з метою ознайомлення з життям етнічних груп, які у повній мірі зберегли традиційні архаїчні риси матеріальної і духовної культури. При цьому приналежність туриста до етнічної групи, яку він відвідує, не є необхідною умовою. Так, знайомство з побутовим життям, традиціями, віруваннями африканських племен, аборигенів Австралії чи гуцулів українських Карпат однаково може розглядатися як напрямок етнічного туризму.

Різновидом етнічного туризму може бути прикордонний обмін, що дає для статистики значні цифри кількості тимчасових відвідувачів, хоча не має великого економічного значення. Однак в цілому цей вид подорожей займає важливе місце у структурі міжнародного туризму.

Ресурсна база етнічного туризму багата і своєрідна. Сюди відносять пам'ятки матеріальної та духовної культури етносу, зокрема етнічну архітектуру, тематичні музейні експозиції, фольклор, звичаї, традиції, вірування, релігійну обрядовість, архаїчну говірку, етнічний одяг, предмети побуту тощо у комплексному поєднанні з природно-рекреаційними ресурсами, притаманними для регіону проживання етносу.

Основні центри розвитку етнічного туризму прив'язані до ареалів проживання етнічних груп, які зберігають та культивують свою етнічну ідентичність. Пріоритетне значення цей вид туризму має для країн з великою діаспорою у різних країнах світу, а також для країн, на території яких компактно проживають чітко виражені етнічні групи. Свою нішу у цьому виді туризму починають займати країни Африки, Азії та Тихоокеанії, Південної та Центральної Америки, що володіють «екзотичною етнікою». В Україні це, в першу чергу, Карпатський регіон (регіони проживання бойків, лемків, гуцулів), Крим та Північне Причорномор'я (велике розмаїття національних культур). З точки зору ностальгійного туризму, значні перспективи мають прикордонні території, що межують з Польщею, Угорщиною, Румунією, а також місця, де збереглися військові поховання з часів I та II-ої світових воєн.

Оскільки етнотури можна вважати одним із різновидів культурно-пізнавальних турів, вимоги до їх організації є подібними. Однак, на нашу думку, туристичний продукт в етнотуризмі має свої характерні риси, що проявляються в географії подорожей, особливостях програми, виборі засобів розміщення, організації харчування та надання додаткових послуг.

Тривалість етнотуру та кількісний склад туристичних груп не є чітко фіксовані. Тури, зазвичай, є маршрутними або маршрутно-стаціонарними і передбачають насичену програму. Іноді вони можуть бути приурочені до певних подій (наприклад, проведення етнофестивалю або річниці якоїсь історичної дати). Цільова аудиторія формується або з вихідців певної етнічної групи, або із людей, зацікавлених етнічною культурою. Це можуть

бути люди різного віку. Пізнавальні чи подієві етнотури найчастіше є груповими, тоді як в ностальгійному туризмі переважають індивідуальні та сімейні тури, а також невеликі групи, часто пов'язані родинними зв'язками.

Специфіка засобів розміщення у рамках етнічного туризму може проявлятися у використанні агроосель чи готелів, облаштованих у етностилі. Вимоги до ступеня комфорту можуть бути різними, залежно від цільової аудиторії. Важлива роль відводиться організації харчування; у групових поїздках, зазвичай, включено до вартості туру (повністю або частково). Планування етнотурів доцільним є включення у раціон харчування страв етнічної кухні. Іноді програма туру може включати участь у гастрономічних фестивалях з вираженим етнічним характером («Гуцульська бринза», «Верховинська яфіна», «Золотий гуляш» тощо), на яких туристи можуть не лише скуштувати національні страви, але й ознайомитись із старовинними традиціями їх приготування. У ностальгійних турах (особливо індивідуальних та сімейних) харчування може організовуватись туристами самостійно або пропонуватись у якості додаткової послуги.

Подорожі у рамках етнічного туризму не мають чітко вираженої сезонності, однак часто прив'язуються до дат відзначення релігійно-культових та обрядових свят того чи іншого етносу (Різдво, Великодень, Івана-Купала, Обжинки та ін.), проведення етнофестивалів («Всесвітні бойківські фести-ни», «Сорочинський ярмарок») тощо. Зазвичай, такі заходи супроводжуються елементами анімаційних програм з відтворенням ритуальних дійств та залученням до них туристів. Серед інших програмних заходів у рамках етнотурів варто назвати:

- відвідування етнографічних та тематичних музеїв, скансенів;
- відвідування місць поховань;
- концерти фольклорних колективів;
- зустрічі з народними майстрами, майстер-класи народних ремесел;
- дегустації місцевих страв та напоїв;
- участь у фестивалях, ярмарках тощо.

Значна частина таких заходів належить до обов'язкової програми і включається у вартість туру. В програмі також повинен бути передбачений вільний час для самостійного ознайомлення з туристичним центром та придбання сувенірів.

Специфікою етнічного туризму є розмаїття автентичної сувенірної продукції, яку турист може придбати на згадку. Сувенірна продукція може бути як символічного значення, так і мати прикладне застосування. При цьому варто уникати централізованих місць продажу та великих сувенірних базарів через великий ризик підробки. Якщо є можливість, найкраще організувати придбання сувенірів безпосередньо у народних майстрів. Додатковою послугою є також проведення майстер-класів народних ремесел (наприклад, писанкарства, лозоплетіння, виготовлення ляльки-мотанки, різьба по дереву тощо), під час яких туристи можуть самі виготовити для себе сувенір.

Сьогодні ринок етнічного туризму в Україні знаходиться на етапі становлення і розвивається стихійно. Серед великого розмаїття туристичних фірм практично відсутні туроператори, що спеціалізуються на даному виді туризму. Ряд туроператорів, що займаються внутрішнім туризмом, мають серед своїх пропозицій кілька продуктів, які позиціонуються як етнотури (головним чином екскурсійні тури вихідного дня, а також поїздки на різноманітні етнофестивалі). Серед таких фірм варто згадати у Києві — «Унікальна Україна», «Орнамент України», «Терра Інкогніта», «Етнотур», «Перше екскурсійне бюро», у Львові — «Кринос-Ком» («Відвідай»), «Карпатія Галич Тур», «ІнЛьвів», в Тернополі — «Окрайна», у Харкові «Міко-тур», в Одесі — «Вилково Тур», «Веселка туризму» тощо (табл. 1).

Таблиця 1.

Приклади етнотуристичних продуктів українських туроператорів

Туроператор	Назва туру	Маршрут	Тривалість	Вартість
Етнотур (м. Київ)	Травневі легенди Гуцульщини	Київ–Коломия–Шешори–Космач–Косів–Івано-Франківськ–Галич–Кринос–Чернівці–Київ	5 днів	від 1100 грн
Відвідай (м. Львів)	Гуцулка Ксеня	Львів–Пнів–Дора–Яремче–Буковель–Поляниця–Верховина–Криворівня–В. Ясенів–Яворів–Коломия–Львів	2 дні	345 грн.
Унікальна Україна (м. Київ)	Тіні забутих предків	Івано-Франківськ–Криворівня–Верховина–Микуличин–Івано-Франківськ	2 дні	690 грн.
	Красуня Гуцулія	Львів–Княздвір–Коломия–Косів–Криворівня–Верховина–Ворохта–Яремче–Кваси–Драгобрат–Івано-Франківськ–Львів	4 дні	1130 грн.
Терра Інкогніта (м. Київ)	Карпати етнічні	Івано-Франківськ–Коломия–Косів–Верховина–Ворохта–Яремче–Івано-Франківськ	3 дні	від 903 грн.
	Поліський заповідник	Київ–Коростень–Овруч–Селезівка–Олевськ–Кам'яне Село–Київ	3 дні	від 806 грн.
Міко-тур (м. Харків)	Етнотур по Полтавщині	Полтава–Великі Будищі–Опішня–Диканька	1 день	150 грн.
Окрайна (м. Тернопіль)	Фестиваль «Полонинське літо 2012»	Івано-Франківськ (Тернопіль)–Космач–Верховина–Криворівня–Урочище Запідок–Івано-Франківськ (Тернопіль)	2 дні	750 грн.
	Гуцульське весілля	Івано-Франківськ–Коломия–Косів–Криворівня–Верховина–Яремче	2 дні	805 грн.
Навколо світу (м. Чернівці)	Фестиваль «Вихід на полонину»	Чернівці–Вашківці–Берегомет–(Коломия–Косів)–Путила–Мигово–Банілів–Підгірний–Чернівці	3 дні	500-550 грн.
Карпатія Галич Тур (м. Львів)	Берилабашський банош	Львів–Яремче–Костилівка–Ділове–Хуст–Мукачево–Львів	2 дні	635 грн.
ІнЛьвів (м. Львів)	Етнотур	Львів–Вишній Березний–Львів	3-5 днів	150 грн./день

На сьогодні переважна більшість пропонованих етнотурів орієнтовані на Західну Україну, а саме в Карпатський регіон. Лідерські позиції впевнено утримує Івано-Франківщина, де найбільш відвідуваними центрами є Яремче, Верховина, Криворівня, Косів, Космач, Шешори, Коломия. На другому місці за кількістю етнотурів (головним чином фестивальних) знаходиться Закарпаття (Рахів, Костилівка, Лазещина, Геча, Мужієво тощо). Серед інших регіонів України найбільш популярними за кількістю етнотурів є Полтавщина (Сорочинці, Диканька, Опішня, Великі Будищі), а також Київщина (Пирогово, Бузова (етнокомплекс «Українське село»), Нові Петрівці («Хутір пана Савки»). Мало задіяним на сьогодні залишається етнічний потенціал Полісся, Причорномор'я та Криму.

За тривалістю переважають одноденні екскурсії, а також тури вихідного дня (2–3 дні). Більш тривалі подорожі тривалістю 4–6 днів пропонує лише турфірма «Унікальна Україна» («Намісто Гуцульщини» та «Красуня Гуцулія»).

З організаційної точки зору всі етнотури, що пропонуються на сьогодні українськими туроператорами, можна умовно розділити на 3 групи: пізнавальні (екскурсійні), подієві та відпочинкові. Зустрічаються також комбіновані тури, що поєднують у собі кілька видів (наприклад екскурсійний та подієвий).

1. Пізнавальні (екскурсійні) етнотури. Це типові маршрутні тури, які характеризуються насиченою екскурсійною програмою, зазвичай, чітко спланованою та зі значним інформаційним навантаженням. Передбачають відвідування значної кількості туристичних об'єктів по маршруту: етнографічних музеїв, музеїв народного мистецтва і побуту, скансенів, а також історичних та сакральних пам'яток. Кульмінацією такого туру часто є участь туристів у театралізованому дійстві (гуцульське весілля, гуцульська забава тощо). Як приклад, можна навести тури «Гуцулка Ксеня» (туроператор «Відвідай»), «Тіні забутих предків» («Унікальна Україна»), «Карпати етнічні» («Терра інкогніта»), «Етнотур по Полтавщині» (Міко-тур). Зокрема, тур «Гуцулка Ксеня» включає відвідання хати-музею «Тіні забутих предків» та приватного музею побуту та музичних інструментів Романа Кумлика у Верховині, музею «Гуцульська гражда» у Криворівні, дерев'яної гуцульської церкви Святого Іллі у с. Дора, національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосафата Кобринського та «Музею писанки» у м. Коломия, виставки-продажу виробів народних майстрів Гуцульщини, а також участь туристів у гуцульській забаві у с. Поляниця (страви гуцульської кухні, майстер-класи з гуцульських танців, посвята в гуцули тощо) [4].

Як окремий підвид, у цій групі можна виділити так звані еко-етнотури, які поєднують вищезгадані елементи з відвідуванням природоохоронних територій (заповідників, національних парків), вивченням традиційних способів природокористування тощо (лісосплав, полонинне господарство, бортництво та ін.). Прикладом є тур на Житомирщину «Подорож у загублений світ» (Унікальна Україна) або «Поліський заповідник» («Терра Інкогніта»). Такий тур включає знайомство із народними традиціями

Полісся, язичницькими символами і віруваннями стародавніх древлян на фоні незайманої поліської природи (екскурсія екологічною стежкою «Мандрівка поліським краєм», музей древлянських каменів, огляд колекції старожитностей, водяний млин тощо) [1].

2. Подієві (фестивальні) етнотури. Приурочені до певних подій (головним чином етнічних та гастрономічних фестивалів), передбачають безпосередню участь туристів у різноманітних заходах, включених до програми фестивалю, дегустації місцевих страв, майстер-класи народних промислів, придбання сувенірних виробів тощо. Відмінна риса — орієнтація на один ключовий туристичний центр, в якому відбувається захід, підпорядкованість програми туру програмі заходу, значна кількість часу для самостійної діяльності туристів. Найбільшою популярністю користуються поїздки на так звані гастрономічні фестивалі, беззаперечним лідером за кількістю яких є Закарпаття («Гуцульська бринза» у м. Рахів, «Берілабашський банош» у с. Костилівка, «Фестиваль леквару» у с. Геча, «Золотий гуляш» у с. Мужієво та інші). Надзвичайно цікавими є фестивалі, пов'язані із вівчарством та полонинним господарством. Наприклад, фестиваль «Полонинське літо 2012» у с. Верхній Ясенів на Косівщині, фестиваль «Вихід на полонину» у м. Путила Чернівецької області (Навколо світу). Так, програма туру «Полонинське літо 2012» (турфірма Окрайна, м. Тернопіль) включає майстер-класи гуцульських ремесел (писанкарство, виготовлення сирних коників, вишита книжка, весільна гуцульська лялька), огляд гуцульської хата-гражди, участь у фестивалі (святковий концерт, гуцульські розваги, полонинська ватра, виставка-ярмарок продукції, виготовленої на полонинах (буц, вурда, бринза), та гуцульських виробів декоративно-ужиткового мистецтва, старовинна гуцульська кухня тощо) [3]. Серед подієвих етнотурів в інші регіони популярними є поїздки на Сорочинський ярмарок. Варто зазначити, що туристичні фірми охоче комплектують подієві етнотури, оскільки їх створення не вимагає значних зусиль щодо розробки програми.

3. Відпочинкові (сільські) етнотури. Це стаціонарні тури на стику етнотуризму і сільського туризму. Передбачають розміщення туристів в спеціалізованих садибах в етнічному стилі, у яких відтворена традиційна атмосфера місцевого побуту. Такі заклади пропонують широкий спектр послуг, що дають змогу туристу відчути себе частиною етносередовища. Це може бути організація фольклорних, театралізованих народних свят, вечорниць, майстер-класів з різних видів декоративно-прикладного мистецтва. Особливістю таких турів є довільна програма перебування, яка формується безпосередньо на місці господарями садиби і доводиться до туристів у режимі вільного вибору.

Особливий інтерес серед таких пропозицій, на нашу думку, становить етно-рекреаційний проект «Етнотур» львівської туристичної фірми «ІнЛьвів». Проект відбувається в с. Вижній Березів Косівського району Івано-Франківської області. У розпорядженні відвідувачів є два будинки, що стоять

поруч. Один з них — давня хата, у якій, власне, й відбувається проект. Тут туристи мають можливість спробувати себе у приготуванні давньої гуцульської їжі, випіканні хліба, збиванні масла, виготовленні сиру, бринзи, тканні килимів і прядінні, виварюванні солі із соровиці (соляної ропи) тощо. У іншій, «новій хаті», є три окремі кімнати для проживання, одна спільна велика кухня, санвузол із душем та туалетом. Зазвичай, тур триває 3–5 днів. У програмі: прогулянка на полонину (у літній період там випасають худобу), підйом на гору Ратундол, збирання грибів і ягід, похід до джерела з соровицею, відвідини місцевої церкви, доїння корови, катання на коні або возі, ліплення з глини і випалювання, автентичні гуцульські музики, при бажанні танці. В зимовий період — катання на санях. Програма залежить від погоди, релігійних свят та пори року. За бажанням, може бути організована екскурсія по Коломиї та відвідини домашнього музею старожитностей [2].

Через відсутність чітко виражених ознак, що відрізняють етнотури на фоні інших видів туризму, у практиці діяльності українських турфірм часто спостерігається плутанина і підміна понять. Часто додаток «етно» застосовується суто з рекламною метою для загально-пізнавальних екскурсійних турів, що не несуть відповідного етнічного наповнення, а іноді взагалі для позначення орієнтованості фірми на внутрішній туризм. Так, на сьогодні на туристичному ринку України діють два туроператори, назва яких говорить сама за себе: «ЕтноТур» (м. Київ, основний профіль діяльності — відпочинок в Україні), і «ТурЕтно» (регіональний туроператор по Криму). У першому випадку серед пропозицій фірми до категорії етнотурів можна віднести лише один продукт — «Травневі легенди Гуцульщини», а в другому такі тури взагалі відсутні. В обох випадках показовим є відсутність україномовної версії Інтернет-сторінки.

Таким чином, основними проблемами, що сьогодні стримують розвиток ринку етнотуризму в Україні, на нашу думку, є:

- відсутність чіткої державної програми розвитку етнотуризму та належного нормативно-правового регулювання;
- термінологічна невизначеність, яка є причиною підміни довільного трактування терміну «етнотуризм» багатьма туроператорами;
- нерівномірне використання етнотуристичного потенціалу різних регіонів;
- недостатня пропозиція цікавих турпродуктів та оригінальних програм на ринку;
- незадовільний стан розвитку туристичної інфраструктури, особливо у віддалених районах, де ще збереглися найбільш яскраві елементи народних традицій, ремесел та побуту;
- втрата автентичності через засилля так званої «псевдо-етніки».

Для покращання розвитку етнотуризму в Україні необхідні наступні кроки:

- 1) визнання етнотуризму як окремого виду туризму на законодавчому рівні (через внесення змін до Закону України «Про туризм»);
- 2) розробка термінологічного апарату та визначення чітких вимог до етнотурів;

- 3) підвищення інформованості туристичних фірм через проведення спеціальних семінарів, тренінгів, конференцій, видання методичних матеріалів тощо;
- 4) розробка нових туристичних маршрутів і програм, в першу чергу, в тих регіонах, потенціал яких на сьогодні недостатньо задіяний (Крим, Одещина, Полісся тощо);
- 5) державна підтримка етнографічних музеїв, міні-скансенів, в тому числі приватних, а також автентичних народних ремесел.

Література

1. Туристична агенція «Тerra incognita» / Тури / Екскурсії / Етнографічні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://terraincognita.info/ukr/dest/excursions/37>.
2. Туристична агенція «ІнЛьвів» / Пригоди / Етнотур [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.adventurecarpathians.com/uk/pryhody/ethnotour/>.
3. Туристична фірма «Окрайна». Фестиваль «Полонинське літо–2012» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.okraina.com.ua/tours/karpaty/festival_poloninske_lito_2012.html.
4. Туроператор «Відвідай». Екскурсія «Гуцулка Ксеня» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://vidviday-com-ua.livejournal.com/>.
5. Філософія туризму [Текст]: навчально-методичний посібник / В. С. Пазенок, В. К. Федорченко. — К.: Кондор, 2004. — 268 с.

Кучинская И. В., Цымбала О. С.

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ЭТНОТУРОВ В УКРАИНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

В статье очерченно ключевые подходы к пониманию понятия «этнический туризм». Выделено основные этнотуры, которые представлены на туристическом рынке Украины. Проанализированы тенденции, проблемы и перспективы развития этнотуризма.

Ключевые слова: этнический туризм, ностальгический туризм, туристический продукт, этнотур, туристическая фирма, фестиваль.

Kuchynska I., Tsybala O.

FEATURES OF ETHNO TOURS ORGANIZATION IN UKRAINE: MODERN STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT

In the article key ways to understanding of concept «ethnic tourism» are outlined. Basic ethnic tours, which are presented at the tourist market of Ukraine, are selected. The tendencies, problems and prospects of development of ethnic tourism are analysed.

Keywords: ethnic tourism, nostalgic tourism, tourist product, etnotur, tourist firm, festival.